

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

Gazet'a oso de 2 ori: Mercuria si Duminea, F6i'a, candu concedu ajutoriele. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe 1/2 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunatória.

Brasiovu 31/19 Iuliu 1867.

Se prenumera la c. r., si pe la DD. coresponden' t'ra'ntu serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

MONARCHIA AUSTRIACA

Transilvani'a.

Emisarii si emigrantii politici.

„Magyar Polgár“ (Cetatiénulu maghiaru) din Clusiu se incerca a re'nfrunta pe „Gazet'a“, „Romanulu“ si „Albiu'a“ dintr'odata pentru cele scrise in privint'a emisariloru, brodesoe inselucrulu asié, in catu se mustre greu pre moldavoromani pentru tractarea din partea a unor emigranti maghiari cum si a poloniloru la Costangaglia in Iuliu 1863.

Argumentele lui M. P. in acésta materia sunt pe atatu de slabe, pre catu cestiunea in-sasi este importanta. Aceleasi indata la prima cercetare se priefacu in fumu si in oétia.

Prin tractatulu de Parisu dela 30 Martiu 1856 Principatele romanesci au ajunsu a fi unu pamentu neutralu. Prin conventiunea parisiána dela 1858 s'au regulatu referintiele loru catra in. P6ita, cum si intre sinesi. In aceeasi conventiune s'au prevediutu si casurile de revolutiuni si rebeliuni interne, cum si de alte turburari, pe care déca guvernulu romanescu nu le-ar puté infrange si estermine, ar' trebui se le estermine un'a din puterile vecine prin invasiune ce ar' fi a se decreta de catra areopagulu europénu.

Din conventiunea parisiána mai multi articuli nascuti morti s'au delaturatu unii dupa altii in cursu de cei nóua ani trecuti, unulu inse a remasu neatinsu cá adica Principatele romanesci, Romani'a, niciodata se nu devina foculariulu de revolutiuni, prin care s'ar puté turbura pacea si linistea staturiloru invecinate.

Retacemu impregiurarea recunoscuta de t6ta Europ'a, cumca barbatii de statu ai Austriei provocanduse atatu la dreptulu istoricu, catu si la puterea bratielor in an. 1854/5 au fostu prea determinati a incorpora Principatele romanesci cu monarchi'a, ca conventiunea din Parisu o au subscrisu numai siliti de impregiurari, precum au si scosu armat'a din aceleasi numai siliti de Europ'a; trecemu asemenea preste timpulu de mai multe luni, adica pana la resboiulu italianu din 1859, pre candu pana si pasp6rtele „Principatele unite“ era respinse pe la frontariiele austriace, — dar' apoi sointu este, cumca barbatii de statu austro-unguresci niciodata n'au voit a recun6sca Principatelor dreptulu de a puté da ospitalitate si apartamentu emigrantiloru politici. Aduca'si aminte M. P., ca regimulu austriacu a denegatu in 1849 acelu dreptu tocma si Portii otomane, in catu era p'aci se'i dechiare resboiu din caus'a refugiatiloru, ceea ce s'ar fi si intemplat, déca nu se intrepunea celealte puteri europene si déca P6rt'a nu astupa gur'a austriaciloru cu casulu generalului A. Ipsilanti si alu sociloru sei de arme din 1821. Totu din acésta cauza incheierea celui din urma tractatu de cartelu dintre Austri'a si Romani'a s'a traganatu apr6pe trei ani, pana ce in 1864/5 s'a intrepusu si senatulu imperialu, pentrucá se ié odata si acea cestiune unu capetu. M. P. déca ar' citi romanesc, ar' puté afla din foile dela Bucuresci, cá ce scandalu a produsu acelu cartelu in Romani'a tocma din caus'a emigrantiloru politici.

Cracovi'a inca a fostu republica neutra si dóra M. P. scie ce a patitu ea totu din caus'a emigrantiloru politici, au fostu desfiintati si incorporatu cu Austri'a.

Elveti'a si Belgiu inca sunt staturi neutrale, unde refugiatii politici isi canta scaparea loru de glontiu si furci; cu t6te acestea cate neplaceri au avutu ele din aceeasi cauza candu cu unu vecinu candu cu altulu!

Pusetiunea Romani'e este si in acésta

privintia multu mai delicata decatu a oricaroru alte staturi neutrale. Cu t6te acestea marturisésca archivele diplomatice de un'a, conturile tesaurulu romanescu de alta parte, catu a sacrificatu guvernulu romanescu in fav6rea emigrantiloru maghiari mai alesu dela an. 1860 pana la 1863 si cum ei fusera scutiti de temnitiele si furcile austriace. Alecsandru Ioanu I. Cousa respinse orioe pretensiuni ale diplomatiei austriace privit6re la emigrantii maghiari pana in dilele, in care ei adusera in tiéra transporturi mari de arme si organisanduse in cateva orasie ale Moldovei stá gat'a de a versa sange si a sparge prin secuime in Transilvani'a. Atunci si numai atunci Cuza le luá armele, in locu de acelea inse le dete bani de drumu, ii apará de persecutiunile consulatelor si le inlesni trecerea loru mai departe.

Ce spune M. P. de Costangaglia? Ori ea elu ar fi voitú cá cea ce n'au facutu puterile europene pentru poloni, se faca Romani'a?!

Intrebamu pe M. P., ca déca astadi din bulgari si serbi emigra in Ungari'a de diosu spre a se arma in acele parti si a retrece apoi in contra turciloru, ministrii ce ar' face? Ar' sta cu manile 'n sinu? Inse dupa spiritulu celor scrise de M. P. in acésta materia s'ar puté incheié, ca lui ei este necasu, pentrucé guvernulu romanescu n'a suferitu in an. 1859, 1861, 1862 si 1866 cá emigrantii maghiari se strabata inc6ce si se incinga unu resboiu civilu multu mai infricosiatu decatu fuzese celu din 1848/9. Déca este asié, apoi M. P. da guvernulu romanescu celu mai stralucitu testimoniu de vecinu bunu si umanu. Preste acésta M. P. nu e in stare de a cita nici unu casu, in care séu guvernulu romanescu, séu vreunu altu moldavoromanu se fia tradatu pe vreunu emigrantu maghiaru la austriaci. In t6mn'a din an. 1862 Austri'a pusese unu pretiu de mai multe mii de galbini pe capulu cunoscutulu generalu Türr, carele pe atunci se aflá in Romani'a si anume la Focsiani, unde inse consulatele austriace l'au descoperitu. Türr traiesce, intrebati 'lu voi in-sive, cum si cine l'a scapatu intr'o nópte rece din Noembre impreuna cu sum'a de siesedeci mii galbini ce adusesse cu sine spre a inarma si rescula pre secui si cum l'a trecutú Dunarea pe la Giurgiu. Se'lu intrebati si apoi se'i publicati dechiariunea lui.

In catu pentru Berzenczey, ilu provocamu pe on6rea lui, cá se spuna cum a fostu tractatu elu in Bucuresci, precum si cate neplaceri avuse guvernulu romanescu din caus'a lui; se mai marturisésca si nebuniile politice comise de elu si de socii sei in Bucuresci la 1855/6 pre candu austriacii era tari si mari pe acolo, cum ii caleá consiliariulu Zay din Sibiu, cum scapá Berzenczey, cum inse dete ocaziunea cá Horváth, Várady etc. se sjunga in furci.

Se mai intrebe M. P. pe ministeriulu un-gurescu, cá ce mesuri ar' luá elu atunci, candu din rep6rtele prefectiloru, politicianiloru si spioniloru sei ar' aflá, ca in Ungari'a si in Transilvani'a mai multe mii de barbati teneri si sanetosi se primbla fara picu de ocupatiune curatu cá vagabundi si tienu pe la orasie adunari nop-tatece. Credú ca in asemenea casu indata ar' mai imprumuta dela Transilvani'a regimete de gendarmi si vreo miie de „Spitzl“ de Vien'a. Uitate, ce larma, ce frémetu pentru unu capitantulu romanescu anume Candianu, vitate ce mai sgomotu pentru adunarea catorva carturari insarcinati a elabora unu dictionariu etimologicu si a pune fundamentele la o academia sciintifica romanésca. (!?)

Frigyesi (alias Suta), acelu desertoru militariu austriacu, cu alu oarui nume mustra M. P. pe guvernulu romanescu pentrucá l'a datu preste Dunare, a fostu unulu din agentii complotulu maghiaro-polonescu, la carele mi-

nisteriulu numitu alu lui Cogalnicénu a flá planulu de impartirea Romani'e in-tre „Statulu Poloniei“ si „Statulu Ungariei“ asié, incatu Poloni'a se ié Moldov'a si Besarabi'a, éra Ungari'a se ié Valachi'a si gurile Dunarii. A-celu planu se pastréza in archivele statulu. Óre ce ar' fi facutu in Austri'a cu asemenea conspiratoru? Partea lui ar' fi fostu furcile.

Emigrantii maghiari de o parte lucrá pentru desfiintarea monarchiei austriace si in-fiintarea confederatiunii danubiane, maghiari, slavi, romani toti impreuna, silinduse cu totuadinsula a castiga si pe guvernulu romanescu pentru scopulu acesta, éra de alt'a se invoisera cu polonii in modulu celu mai perfidu pentru stergerea romanismulu dintre natiunile si staturile europene si impartirea pamentulu loru intre sine. Guvernulu romanescu nu spendiurá nici pe acelu conspiratoru criminalu Frigyesi nici pe ceilalti complici ai sei, oi dopa o tractare prea omen6sa de trei septemani decurse cu cercetarea ei detere bani de drumu cá si poloniloru dela Costangaglia si ilu trecura preste Dunare. Dn. K. Papp Miklos redactorulu lui M. P. le soie t6te acestea si altele mai multe, inse nu voiesce a le spune.

„Romanulu“ a distu in primavér'a trecuta, ca la ei abusulu este in aeru. Noi sustienemu ca atmosfer'a nóstra inca si astadi este ingre-cata de despotismu.

Unu guvernulu care se simte tare si care este in adaveru liberalu, s'ar fi feritu fórté a face atata stara 'n tiéra din caus'a unui omu de conditiunea lui Candianu. De altmintrea crédia M. P., ca mesur'a luata asupra acelu moldavoromanu este de unu mare folosu pentru natiunea romanésca, in catu acelu functionariu care arestá pe C. ar' meritá adrese de multiamita. — G. B.

Brasiovu 29 Iuliu. Tocma primimu soire autentica, cumca cu arestarea dlui negociatoriu Nic. Steriu din partea politiei din Turd'a a facutu marit'a politia unu fiasco din cele mai grandiose. E destulu a sci, ca d. Steriu fusese in 1848 oficiu la honved, cá se cademu in umore, dar' apoi intalnindulu in prins6re unu camaradu din timpurile acelea, acela 'si facú cruce, ca vede pe fostulu honved, si inca oficiu, prinsu cá emisariu romanu! Asié vino-vatii cu prins6rea inceputa a taiá la complimente si a se rugá de ertare, pentru ca l'a hatitu la politia. Éta ca s'a facutu unu fiasco, cá multe de t6te! si cu incercarile de a cautá nodu in papura vrendu a denegri pe romanu cá cum densulu ar' fi proditoriu de patria, vét'r'a strabuniloru sei, inse ad bene notandum s'a facutu spre on6rea nóstra victori6sa, s'pre marimea si inaltiarea stimei de patriotu a romanulu. Opiniunea publica din Europ'a se póte edificá. —

„Magyar Polgár“ inca o puse de mama-liga, ca-ce in Nr. celu mai próspetu din 28 Iuliu ad. 37 — se demintiesce singuru, ca banii cei 1500 ruble aflati la Candiano mai eri adi s'au prefacutu in 0, ad. scirea n'a fostu decatu luata din ventu. Dar' scrisorile cele multe cu bani rusesci???

Diurnalulu „Perseveranti'a“ din Bucuresci, organulu dlui Candiano, dupace publicá o corespondintia din Zlatn'a despre arestarea redactorelui ei, spre a trage atentiunea guvernulu respectivu vorbesoe asié:

„Corespondinti'a ce publicaramu si care ne insciintieza, ca politia orasiulu Zlatn'a a pusuman'a si a arestatu pe d. A. Candiano, primulu redactoru alu acestei foi, vorbesoe indestulu prin sine insasi pentrucá se mai avemu trebuintia a face multe comentarii asupra'i. Vomú dice numai, ca déca autoritatea din Zlatn'a a lucratu in acésta impregiurare supt impresiunea ordi-ne-

loru superioré primite dela guvernulu din Pest'a, faptul punerii supu aresta a dlui Candiano ia o mai mare importantia din punctulu de vedere politicu si nationalu. Domni'a Sa a plecatu si calatorea peste munti in virtutea unui pasportu romanu si astfelu, violent'a si injust'a procedere a maghiariloru este o insulta directa ce se arunca cu unu cinismu revoltatoriu demnitatii nostre nationale. In acestu casu, guvernulu romanu in genere si d. ministru alu afaceriloru straine in parte, nu voru intardiá, suntemu siguri, a intrá in urgente si energice comunicatiuni cu cabinetulu unguru, pentru imediat'a punere in libertate a dlui Candiano. Déca inse polit'a Zlatnei va fi lucratu din propria ei iniciativa, apoi este fara indoieála de datori'a puterii centrale din Pest'a, déca nu voiesce a lasá se se créda contrariulu, se intervinu pentru a repará cu grabire o gresiéla ce póte se aiba rezultate anevoie de prevediutu." —

„Romanulu“ din 15 Iuliu vorbindu despre ambele arestari, cá diurnalu aprópe de opiniunile regimului, inca trage luarea aminte a regimului nostru asupra estorufeliu de apucaturi in cuvintele urmatóie :

„Ne facemu detori'a se mai atragemu atentiunea guvernului austriacu asupra procederiloru maghiariloru. Ne facemu datori'a se lu mai rugamu cu dinadinsulu a cercetá bine spre a se ascurá, ca din tóte natiunile cari compunu imperiulu, romanii singuri, de si totdeauna cei mai loviti, au doveditu prin fapte, ca nu voru se aduca nici unu reu imperiului, ca nu ceru de catu dreptatea si respectulu drepturiloru celoru mai naturale si mai sacre. Guvernulu austriacu n'a voitu nici odata se tie sém'a de purtarea romaniloru; din contra, cu catu i-a veditu mai bunu, mai indelungu rabdatori, cu atatu i-a nesocotitu si i-a lovit mai tare, sia mersu inca pen'a la domni'a absoluta asupra imperiului cu felurite rele si pericle. Se bage dar' bine de séma guvernulu austriacu, ca prin asemenea procedari ostenesce ori ce rabdare, ba inca provóca desperarea; se bage bine de séma ca prin procederile sale face o propaganda pernitiósa, ca adica, guvernulu imperiale asculta pe cei cari ilu lovescu si lovescu pe cei cari au suferitu fórté si timpu indelungatu, pentru ca au crediutu in inteligenti'a si in dreptatea guvernului imperiale; se bage bine de séma a nu lasá pe maghiari se persecute pe romanii supu preteste de Daco-Romania, ca-ci, prin asemenea loviri, erá se dicemu propagande, avendu inca a luptá in realitate cu propagandele panslaviste, potu provóca si ideii si lopte alu caror'a capetu nimeni nu'lu póte prevedé.“ —

Cá reflexiune la aceste reflexiuni si la faptele de suzu am recomandá diurnaleloru maghiare brosiur'a intitulata: „Magyarok és Románok feladata a keleti kérdéshen“, esita in Pest'a din crerii unui maghiaru, care vede mai departe de lungulu nasulu, si acésta din motivu, fiinduca pana acum nu o vedemu figurandu si cercolandu prin diurnalele maghiare — póte ca neoi unulu nu e de aceea opinione decatu autorulu ei? — Asié se fia óre?! —

Orlatu 14 Iuliu 1867.

Acést'a comuna curatu romana, ce posiede in abundancia merite pentru angustulu tronu si apararea patriei in decursulu unui seculu si mai bine — marétiá pentru insemnatatea sa istorica din campulu lui Marte*) avu una festivitate solemná si pompósa in 10 si 11 l. c. n participandu bucuri'a produsa cu ocaziunea esamenulu dela scól'a sa normale.

In 10 l. c. sub presidinlu d. protopopu Ioan V. Rusu cá inspectoru districtuale de scóle, se tienu esamenulu semestrale la scól'a normala romana greco catolica de aici inainte de amédi cu elevii clasei III si IV, dupa am. cu cei din cl. I si II.

Lustrulu acestui esamenu se vedea in precisele respunsuri din obiectele pertractate, din partea eleviloru, si din bucuri'a cea afectiunata a spectatoriloru de diverse clase si nationalitati.

A dóu'a di in serbatórea ss. apostoli Petru si Pavelu in ordine decenta cu tenerimea meseramu la biserica, la: „Pre tene te laudamu“ care se tienu sub pontificarea d. protopopu, care ne nutri spiritele cu o cuventare, ce ne a patrunsu inimile, indemnandune si la zelu inflacaratu pentru cultura, scóla si totu ce ne face de

*) Pratul in partea apuséna a comunei cu numirea „Campulu lui Marte“ adoptata din an. 1848.

lipsa pentru inaltierea stimei, insuflandune, anima si recomandandune taru de caracteru intru tóte pentru dulcea nóstra natiune si patria.

In fine anuóia, rogandu parentiesce pe parentii prunciloru, si pre toti bine simtitorii a nu'si pregetá la 1/2 12 óre a se infaoisá la corón'a — la actulu celu mai solenelu alu esamenulu publicu cá se se informeze pe deplinu despre progresulu scólei si salutarulu lui efeptu.

Sub Liturgia corulu armonicu compusu din elevi inaltia spiritele sub intregru cultulu divinuu cu redierea pietatii.

Intrandu in insusi meritulu, anim'a — festivitatiei, se pareu ca gratiele ddiéscu 'si reversa surisulu esaltatoriu pre faciele multimei de ambe sesele, ne lipsindu in numeru mare, inteligentia locale si de in giuru.

Procesulu finalu solemnulu la scóla sub parentiesca presiedere a Rad. d. prota 'si face inceputulu cu: Imperate cerescu, dupa care urmá esaminarea eleviloru si eleveloru celoru mai bunu din tóte 4 clasele, din obiectele celea mai interesante. — Respunsurile libere ale invetiaceiloru in modu catu se póte de practicú stórsera suspine din anim'a asistentiloru, cu declinare unele liniamente din istoria trecutulu in combinatiune cu presente.

Nu lipsi cantulu armonicu bisericescu, la care se adausera declamatiunile in limb'a materalá si germana, prosa si poesie. — Tactulu celu finu alu antaniulu invetiaceulu din clasa IV prin declamatiunea: Cuventarea d. canonicu T. Cipariu tienuta cu ocaziunea inaugurarii asociatiunei trans. etc. etc., facú sensatiunea cea mai placuta.

Cestiunea de nationalitate si limba; medilócele rarei cuventari, ne legá sufletulu cu lanturi nedeslegavere de ereditatea strabuna tesaurulu nationalu, limb'a ce a triumfatu prin atate seculi barbare cu viéti'a pana la noi.

Ne obligaramu tacite cu votu inaintea lui Ddiéu si a natiunei la cuventele: „de 17 ori cate 17 seculi de voru trece, totu romanu vomu remané, de s'ar duce si cu miile instrainduse etc.“ traiesca limb'a romanésca!

Conformu programulu se trece la melodiile nationali. Echo astor'a repune publiculu din stadiulu seriositatiei precedente in alu esaltatiunei, din oelu pamantescu, in celu angerescu. — Se accentuá cu tactu si versu dulce in memoria marelui strabunu Stefanu: Ruinit'a cetatiua etc., éi' intre altele mai multe piese nationali, pentru sanatatea si scumpa viétiá a iubitului nostru parente sufletescu si nationalu Alecu. St. Siolutiu: Dóme man'a ta e inalta etc., si resunetu: Destéptate etc.

Dupa decursulu astoru inviatiuni maretia ia d. prota din pusetiune cá atare cuventulu indreptatu catra publicu si elevi. — Spre mangaierea dsale cu facia vesela si deschisa esprima ca: rezultatulu stralocitu alu esamenulu 'lu indreptatiesce a crede, ca generatiunea altmodu educata dá celu mai constatatu documentu de asi dobandi posteritatea nóstra pusetiunea intre altele natiuni, ce i compete din dreptulu naturalu — divinuu si umanu. — Informéza publiculu despre factorulu celu mai datatoriu de viétiá — scól'a — fara care nu póte ajunge nici unu poporu la cultura si fericire. — Indémna pre parenti asi dá prunciá la scóla, éi' pre cealalta parte din publiculu de facia a imbraciasá caus'a scolastica. — Efeptulu progresulu de care se bucura totu natulu ce ambla la scóla la veditu fiacare.

Pre elevi i animéza spre totu ce emaretiu, nobilu si frumosu le recomanda diligentia, ascultare de mai mari parenti, invetiatori, moralitate cum pretende relegiunea si omeni'a.

Corpulu invetiatorescu i pottesce succesu indoitu in venitoriu, in numele carui'a si alu eleviloru unulu din invetiatori, atatu pentru inspectiunea scolare, catu si pentru conducerea festivitatiei, patientia si consiliile parentiescu, ce caracteriséza prea reverita i persóna, i replicá spre binele comune, bisericescu, scolasticu si nationalu unu intreitu: se traiesca.

Se cetescu clasificatiunile, impartirea premialoru, si se inchide serbatórea carea si-a cuprinsu locu in altulu animei nóstre pre dieci ani inainte, pre la 5 óre d. a. cu docsologia, cá multiamita lui Ddiéu.

Acést'a e diu'a cea maretia, care puse in vibratiune clasica orasielulu nostru, stórse respectulu si apretiuirea confratiloru de alte nationalitati, aflatori de facia.

Totu cu asta ocaziune se esprima multiamire publica antistiei comunale, carea aucuse

invetiamentulu cu ajutoriu de carti scolastice in decursulu anulu. Ddiéu cu noi! —

(Numéru invetiaceiloru in tóte 4 clasele fú 110, intre cari 89 romani, 12 germani, 4 maghiari, 3 poloni si 2 italieni, de tóte confesiunile, dintre cari 22 esira cu eminentia si numai 1 cu secunda.)

I. Papiu m. p.

invet. prim. si conducatoriulu directiunei.

Blasiu 21 Iuliu 1867.

„Magyar Polgár“ din Closiu ne aduse scireá, cumca pentru romanii din comitatulu acest'a ar' fi venitu sume insemnate de bani muscalesci. Scireá acest'a ne implu de bucuria, pentrucu intre cele 99 de rele, ce ne apasa, locula antaniu 'lu cuprinde lips'a de bani. Ne bucuramu dara, ca amu afluatu chiaru inaintea faciei „dreptu maritorului si prea induratulu“ cearu alu tuturor Rusieloru, si amu ajunsu odata, se avemu prospectu de a ne vedé darile platite cu ruble muscalesci. Ba bucuri'a acest'a trebeu se fia comuna si fatiloru maghiari, cari nemicu nu doreacu mai tare, decatu inaltierea neamulu nostru celu romanescu si deplina fericitarea lui — éra cu declinare se voru fi bucurandu „perceptoratele regesci maghiare, cari prin scirea lui M. P. ajunsera in fericit'a pusetiune de a spera, ca éra voru audi sunetu, bani, si cu agio rubleloru incurse dela romanii voru coperi una parte buna resturile, ce cas'a tierii nu póte scóte dela boierii. . . .“

Charu tie Dóme! ca mai incurgu bani straini si romaniloru din Alb'a. Ca in timpurile pasate in Ardélu mai numai boierii maghiari erau, cari luá bacsisiuri, remoneratiuni si gratificatiuni polonesci, moldovenesci si fórté multe nemtiesci, — dorere! de multe ori chiaru pentrucu prin servitiale prestate nu dovedisera prea mare patriotismu ardélenu.

In tipu de multiamita primésoa M. P. ascurarea, ca intre romanii din Alb'a nu este nici unulu, carele se voiesca a luá bani muscalesci pentru capulu patriei sale; éra de este vreunulu, carele se fia plecatu a luá banoute esite sub una firma si impartite sub alt'a pentru óracari servitiale: credu, ca „vreunulu“ acel'a nu traiesce spre superarea lui M. P.

Inse cá bucuri'a nóstra se fia deplinu, rogamu pre M. P. se se indure a ne spune adresele, la cari au sositu bani de acelia straini, pentru cá se cunoascemu pre fratii nostri, pre cari „i-a alesu siesi“, si prin medilocirea loru toti romanii din Alb'a se ne vedemu mangaiati. Sum incredintiutu, M. P. le scie fórté bine, ca postele de buna sama l'au informatu. Apoi cumca postele sunt bine informate, de aceea me rogu, se nu ve indoiti. Pentru ca dela posta se aduce cate una data epistola cu bani cu invelitóri'a taiata din capu pana in capu. Care lucru crediu, ca nu se face de flori de meru, ci póte pentru a informá pre M. P. séu dóra pre altulu cineva.

Se scriu ungurescu m'asiu plange in contra acestei urmari, dara asié tacu, pentrucu scri-sori'a romanésca acum nu ambla. (???)

Asiu scrie ceva si de restauratiunea facuta mai de aprópe in cottulu Cetatii-de balta. Dara prudenti'a domnului prefectu de acolo asié minunatu a condusu lucrurile cu ocaziunea acelei restaurari, de diurnale maghiare nu aducu nici unu reportu despre lucrulu acele, numai postele dsau la proteste in contra candidariloru fsoute. — Ca au si fostu candidarile acele curiose, incatu majoritatea comitetulu compusa din maghiarii liberali si din romanii de multe ori au respunsu la ele cu zero, zero, zero.

Bucatele sunt frumóse. Graulu are pre alocuria multu tetiune. Fenu este de medilocu. De cucuruza si vinu prospecte bune. —

UNGARIA. Scireá respandita despre 70 batalióne de honvedi, la a caroru formare ar' fi primitu c. Demrássy aplacidare, a inceputu acum a se deminti prin diurnale. Chiaru ei „Fóia oficiala“ ei subtrage caracterulu adevéruulu. Cu tóte acestea convocarea oficiala a oficiariloru de honvedi pentru a se consemná si verificá nu numai prin Ungari'a, unde se verificá chiaru si min. pres. Andrásy, ci chiaru si in Transilvani'a, ma ce e mai multu la demandarea mai inalta si prin jurisdicitiunile din Sasime, mirósa ceva mai multu decatu unu scopu filantropicu, pentru care s'ar ingrigi reuniunile cele nenumerate si ramurite in tóta Ungari'a si Transilvani'a cu alta modalitate d. e. cantan-

duse numai cei bolnavi, schilavi, veduve si orfani. — Inse deoa va fi adeverata scirea respandita mai de una di, cumca Klapka s'a dnsu in Belgi'a spre a arvoní acolo, pe contulu celoru 100.000 galbeni si alu reuniuniloru de honvedí, vreo 200.000 pasci cu acu, apoi demintirea de susu se póte privi cá unu ce temporisatoriu, pana candu se va vedé succesulu aliantieloru. Observamu aici, ca unu corespondentu vieneu in „Schlesische Ztg.“ scrie, ca cu tóta aplecarea si incordarea c. Beust o aliantia austro-francesa in contra Prusiei e imposibila, pentruca intr'unu casu cá acel'a toti nemtii s'ar sculá cá unulu si nemtii din Austri'a inca nu si-ar' intiná numele a se opune fratiloru lor; ér' din cealalte parte maghiarismulu s'ar aruncá asupra Austriei si atunci cá fructu alu dualismulu Austri'a ar' veni in periculu a nu mai ajunge momentul, in care se si faca reformele cele liberale, pentru care e chiamata acésta sesiune a senatulu. Asta scire luata cá unu episodiu la depesi'a br. Werther ar' avé ceva intielesu, ci atunci si caus'a honvediloru 'si revindeca importantia sa. —

— Moricz Perozel, generalulu honvediloru dela 1848, fú primitu longa Comaromiu, la sosirea lui din exiliu de 18 ani din partea reuniunii de honvedí din Comaromiu cu unu eclatu extraordinariu. Mii de maghiari se aflara in curtea treculu si Perzel se adresa catra adunare cu cuvinte pline de insemnatate politica. Ce dicu alta cuvintele: „Unu poporu etatu de entusiasmatu facia cu sosirea mea are unu mare viitoriu, pentruca in mine onoreza elu ide'a pentru care ne luptamu. — Eu am aperature standardulu, suptu care ne-am luptatu, feritu de orce pata in dilele de lupte si l'am ténutu si sub decursulu exiliulu meu curatu de orce pata. Acum suptu acestu standartu putemu seluptamu o lupta de idei pentru tene, o santa patria! Totusi se ne incedemu numai in noi insine, patriotiloru, ca ci incederea in noi insine ne da cea mai mare putere in luptele nostre. — Poporulu estasatu de aceste cuvinte deshamá caili si trase pe gen. honvediloru in triumfu pana la podulu Comaromiulu. Deputatiuni, pana si ale oficialiloru, 'lu binecventara si la deputatiunea reuniunii de honvedí respunse Perozel, ca trecundu prin Vien'a nu i-a cerutu nimeni reversu, precum scrie foile, ca se cere, dar' elu si candu i s'ar fi cerutu nu l'ar fi datu, „ca nu se considera cá unu peccatosu pocaitu.“ Elu nu va primi nici o ertare, ca n'a peccatutu. „Natiunea aceea, care nu are armat'a sa propria, aceea nu e natiune“, cuvintele lui Perozel, „celu pucinu nu e natiune de sine statat'oria.“ — In Bud'a s'a alesu e. I. Andrássy de presiedinte alu reuniunii honvediloru cu salamat'ione. — Se lasamu dar' pe honvedí cu atata. —

Comitatulu Hevesiulu a tramisu o adresa la min. ung., in care declara ministeriulu, ca primese deslusirile emisulu ministeriulu in caus'a autonomiei comitatelor in sperantia, ca ministeriulu va respectá autonomi'a comitatelor. Comitatulu Sobolciulu inca a decisu, cá ordinatiunile ministeriale se lasupuna mai antaiu oerctarii unei comisiuni comitatense si numai dupa aceea se le escouteze. —

In caus'a emigrarii secuiloru, ne vomu aduce aminte, ca deputatii din Secuime in 1866 se conservara in Pest'a cum se se puna stavila emigratiunii secienesci. Atunci se otarise a se aduná contribuii longa fundatiunea ce o facuse Kralovansky spre aemenea scopu. C. Emerich Mikó primindu ministeriulu de comunicatiune si depuse indetorierea cu care fú insarcinatu de a ingriji de caus'a acést'a. In 26 Iuniu dar' aceiasi deputati decisera a aduce in viétia o reuniune ordinaria latita si normata prin statute, care se ferése a pe secui de orce decadin'ia. C. Mikó, Moise Berde si Geczó fura provocati se faca statutele si redeschididuse diet'a se incépa cu definitiv'a reorganizare a reuniunii.

Dar' deputatii de romanu, cari fura in Pest'a, óre cum s'au ingrigitu pentru de a feri pe nationalii loru de vreo decadintia?! Pre cine au alesu de presiedinte, cá se formeze astfelu de statute?! Cum fú c. Mikó?

A propos! Óre are de cugetu diet'a Ungariei a se apucá de reforme liberale, cum facu nemtii din Vien'a, cari se ocupa in presentu cu desbaterea legii despre dreptulu de reuniune si adunari? Ni se scoriea in dilele trecute atatu din Ungari'a catu si din Transilva-

ni'a din mai multe locuri, ea cu tóta liberalitatea intruniriloru exercitate de maghiari or' unde si or' in ce obiectu, pentru romani se mesura acésta favóre numai pe terenulu si in obiectele besericesci, si si aici numai cu cumpan'a de auru, si ca in modulu acést'a e preste tóta putintia de a sperá vreo inaintare.

Noi nu incuviintiamu acésta vorba; intr'unu statu in care s'a primitu odata de basa principiulu egalitatiei nu póte fi vorb'a de asemenea oprire, oi deoa suntemu t'emedi, deoa se afla in sinulu nostru poltroni, cari se retragu de tóta amenintarea de cucieru dela intreprinderi pentru inaintarea si cultur'a nationala, atunci se ne condamnamu pe noi insine, dar' totodata se ne si spalamu peccatulu acést'a. Intre marginile legii se nu fia o intreprindere folositoare, la care se nu ne unimu si noi puterile, pentruca se ne castigamu mai multa incedere in puterile nostre din succesulu, care 'lu vomu vedé. Rusticus expectat dum defluat amnis. (Numai prostulu astépta pana va decurge ap'a, cá se póta trece.)

Eca junimea gimnasiulu Beiusianu cu societatea ei literaria face minuni cu reabilitarea simtiulu de progresu nationalu. In 28 Iuliu éra tiene o siedintia literaria, pe care in locu de a se uimi o voru incepe cu „Astadi se ne bucuramu!“ intonatu de chorulu vocalu alu studentiloru, cari voru intoná si cantulu de venatoriu; credu, ca pe acést'a; Sum venatoriu, copilu de munte; ostasiu de frunte invingatoriu, tiér'a mea scumpa voi aperi!“ Apoi „catra renegati“; „Sioldanu Vitézulu“; „apele catra indiferenti“; „Muciu Scaevola“, poesia de Vas. Potcasiu, studente de cl. a VIII si unu tablou de cunun'a martiriloru nationali anteluptatori: Vulcanu, Sincai, Petru Maioru, Clain (Miculu), Lazaru, Stamati, Panu, Cichindélu, Nicór'a, Banuti, Pumnulu, Muresianu, Popa Georgiu, pregatitu de tenerulu pictoru Traianu Kóvári, studente de cl. a VI-a de asupra caror'a tener'a Dra Maria Draganu intre lucróre de focu artificiosu va téné o cununu intonandu o strofa din elegi'a: „Dormiti in pacs umbre!“; si „adio; la revedere!“

Asemenea ne imbucura incordarile societatiei de lectura din Oradea mare, care nu incedéza a se ocupá de asemeni productiuni calificate de a inaltia entusiasmulu pentru cultur'a nationala. Gratia conducatorulu Dlu prof. Pappi — ad. fiu de popa — pentruca in adeveru, ca Thiers a avutu tóta dreptatea, ca fara de entusiasmu si entusiasmare nu se póte nemica produce, ce se se póta numi mare si gloriosu.

Ast'a e problem'a junimii romane, ér' nu incercarile de descompunere, cari ni-au ranitu sufletele, candu si pe unde s'au ivitu; — si inca in momentele acelea, care ne ceru imperativ'a conlucrare cu micu cu mare spre a ne luptá cu intunereculu si cu umbra mortii prin o lupta morala spirituala, ale carei tunuri sunt de calibrulu celu mai espumnatoriu. —

Problem'a maghiariloru si a romaniloru in cestiunea orientale.

(Capetu.)

Dupa aceste autorulu vine la alu doilea periculu: la germanismu. Spune, ca intr'adeveru nemtiulu prin cultur'a sa e chiamatu a deprinde mare influentia asupra ungariloru si a romaniloru, dara, cine cunosce caracterulu nemtiulu, trebuie se scie si ace'a ca elu nu se indetulesce cu estinderea culturai sale, ci unde sio estinde acést'a, totodata cerca, numai se pota, se si estinda si puterea. Marturisesc, ca daca ar' trebui se alega, mai bucurosu si ar' supune grumadii jugulu rusescu de oatu protectoratulu nemtescu; apoi resume astfelu:

„Cu unu cuventu natiunea mahiara si romana nu pota asteptá nici dela nemtiu nice dela rusu, de catu persecutiuni si atentate contra libertatiei si a nationalitatiei loru, pentru a caroru incungiarare, trebuie se lucramu din tóte puterile intruacolo, ca in tóte impregiarile se le ténemu departe de la noi, ce nu potemu ajunge altumintrea, deoatu daor cu trupu cu sufletu vomu téné la olaita.

Aliantia nostra, care ar' fi celu mare triumfu alu civilizatiunei, alu epocii, n'ar' repané fara spriginu, in catu, si daca vomu abstrage dela interesarea slaviloru de amediadi, desvoltata mai susu, totu soiulu latinu ar' sprigini cu garantia sa puterea nostra inradecinata in aliantia nostra.

„Napoleonu III. intona in timpurile din urma, de repetite ori, necesitatea marimei Austriei, dar' despre pusetiunea teritoriale deoacum n'a vorbitu nimica. Acést'a nu trebue s'o trecemu cu vederea; pentruca Napoleonu a numitu acelu conceptu, care i o plutitu inaintea spiretulu seu, dupa ce Austria in interesulu ecuilibrulu Europei si implinesce detori'a cum si o implinesce; — cu tóte aceste declaratiunea imperatulu francesiloru póte servi de mangaiere si impintinare mai alesu pentru acele natiuni, cari dupa soiulu si situatiunea loru geografica sunt chiamate a forma acelu statu care se sustina acelu ecuilibriu.

„Intrebu acum asié dara, ca pentru formarea unui atare statu intermediatoru, a carui chiamare ar' fi se tiena in siacu pre rusi si pre nemti, cari natiuni ar' fi mai apte, de catu maghiarii si romanii, cari nu su ruditi nici cu nemtiulu si cari si inprivintia situatiunei loru geografice sunt mai bine asiediatu?

Ca, deocamdata, din motive usioru de intielesu, inca nu ne sta in putere a mediuloci acesta aliantia faricita a acestoru doue natiuni, o scimu; — inse credu ca si pana atunci, pana candu s'ar' poté discutá pre facia, detorintia fie carui adeveretu patriotu ungu ru si romanu este a lucra introacolo, ca intre aceste doue natiuni se se formeze una relatiune amicabile, ca chiamarea imprumutata se li se prefaca in convingere, ca venindu in chiaru cu sine in privintia venitoriulu loru, in momentulu periculu punendu umeru la umeru se póta primi cu arma fulgeratoria in mana pre inimicii contrari libertatiei loru.

„Voru intreba on. cetitorii mei, ca in ce modu s'ar' poté infintia o atare aliantia pre candu acést'a pretinde precedintie, cari pre cale pacinica nu se pota ajunge?

Inainte de a responde la acésta intrebare, autoriulu intreba, ca relatiunile de facia ale Europei potuse numi pace? si responde ca acést'a nu e pace, ci e lupt'a cea mai periculosa, pentru ca e secreta, care se entempla totu pre cont'a libertatiei si a civilizatiunei. Apoi intreba mai departe astfelu: cine ar' fi cugetatu, ca se afla si intre noi maghiarii de aceea, cari sub masc'a libertatiei si a patriotismulu staruiescu dupa unu scopu, care pune in prospectu pentru ungu ru: sortea nefericitei natiuni polone; cari voiescu a aduce Ungaria sub domnierea unui Romanow, cautandusi salvarea in proteceiunea rusescu! Acesti ómeni asié se sfatosiescu inaintea acelu 'a pre cari voiescu a-i casciga pre sam'a loru: desemnatulu príncipe rusescu, indata ce siva pune petiorulu pre tronulu ungu rescu va deveni cu trupu cu sufletu din crésocetu pana 'n talpi ungu ru, si va aflá a fi in interesulu seu daoa noi ungu rii prin terorizare vomu téné in corda pre celealalte nationalitati de sub coron'a lui Stefanu.“

„Acést'a n'are lipsa de nici unu comentariu: pentru ca natiunea, care numai pre calea proteceiunei si prin terorizarea altoru nationalitati cugeta ca si va ajunge independintia a plecatu spre perire.

Apoi inchiave:

„Pentru ca spre scopulu aretatu mai inainte se se póta infintia o aliantia între maghiari si romanii, inainte de tóte e necesariu, cá se véda lips'a acestei aliantie, ca judecandu impregiarile fara de nici o preocupare se incete cu frecarile nationali escitate de eleminte straine; si recunoscandu catu de tare sunt avisati la spriginire unulu altaia, se staruiesca a se mantui cu totu pretiulu de profetii cei falsi; si ca staruintieloru indreptate spre acesta aliantia a loru se dè atare espressione publica nationala in catu puterile interesate se véda ca in acésta s'a pusu piétr'a fundamentale la o atare putere, care se fia chiamata a servi de bulevardu aperaturei pentru natiunile si libertatea Europei amenintiate de rusi si de germani.

„Indata ce maghiarii si romanii voru declara in principu acesta aliantia, Franci'a, puterniculu conducatoriu alu soiuriloru latine, nu va intardiá a aduce pre tapetu in tóta estensiunea cestiunea orientale, care nu se póte amaná, mai multu, si a mediuloci in totu modulu deslegarea ei.

„Analizarea mai pre largu a acestei deslegari, vomu impartesio in scurtu tempu, la momentulu aptu spre acésta; sirurile aceste deocamdata se servése numai de o admoniare atatu maghiariloru catu si romaniloru, ca iz istori'a lumei li se va veni loru celu mai gloriorsu locu, daca si voru cunosce bine misiunea, si nu se voru lasá a se conduce pre cale ratecita de a-

ceia cari pentru interese straine voiescu sei tieta in totu modulu departe unulu de altulu.

„Libertatea si neindpendința Europei aterna dela deslegarea cestiunei orientului, éra deslegarea cestiunei orientali in folosulu séu in dann'a viitorului si civilizatiunei popóreloru cari staruiescu dupa libertate, aterna dela conduit'a natiunți maghiare si a celei romane.“ „Conc.“

AUSTRIA INFER. Vien'a 26 Iuliu. Asta séra sosesc domnitorulu Moslimiloru la Vien'a, se facu pregatiri de primire, desi se dice ca vine incognito. Insemnata ce o póte avé o asemenea cercetare din partea Sultanulu fia care o intelege. Unu diurnalu vienesu vorbindu despre acésta intr'unu articulu de fondu dice in fine: „Sórtea nóstra este strinsu legata cu aceea a Sultanulu, a Papei si alui Napoleonu III.“

De candu s'a deschisu senatulu imperialu s'au desbatutu multe proiecte de legi fórté liberale. Este de insemnatu, ca poporulu vienesu se arata cu cele ce se intempla in senatu multu séu mai puoinu nepasatoriu, si déca s'a interesatu ceva au fostu desbaterile despre concordatu. Acesta din urma si finantiele, bancrotulu de statu, care cobesce, éca discursulu de di alu vienesiloru.

Burs'a este neodihnita prin scirile ce le primesce. Atata s'a totu vorbitu de resboiu, ca adi mane va se erumpa si se vorbesce si acum, in catu lumea a inceputu a se dedá si a fi nepasatória facia cu sciri de aceste. Singura numai burs'a se mai influentiéza prin asemenea alarmari, ea este cum am dice barometrulu de temperaturu politicu. Scade si suie dupa cum se schimba si timpulu. —

— In 26 sosi aici Sultaulu si fú primitu de Mai. Sa dimpreuna cu archiducii la curtea trenulu si trasera cu óspele la Schönbrunn. Sultanulu s'a folositu de calatoria in Europ'a cu scopu de a introduce in imperiulu seu institutiunile civilizatiunii moderne. Ast'a o scriu diurnalele, ca aru fi fostu expresiunea Sultanulu fiindu cá óspe alu reginei in Londonu. —

— „Albin'a" sorie, ca senatulu imperialu e amanatu pe timpu neotaritu. — Impregiararea, ca senatulu a respiniu propunerea pentru formarea unui ministeriu analagu la celu din Pest'a, lasa o umbra si pe viéti'a cestiualtu. —

— In 26 Iuliu a repausatu in Bamberg fostulu rege Otto din Greci'a. —

Cronica esterna.

ROMANIA. Bucuresci 28 Iuliu. Sgomotulu despre schimbarea ministeriulu si-a avutu sorgintea sa, fiinduca atatu scirile private avute deadreptulu catu si diurnalulu „Romanulu“ repetiescu, ca d. presiedinte alu cabinetulu si membru alu justitiei si-a datu demisiunea. Despre sucesorele dsale inoa nu se póte afirmá cu numele, care va fi, fiinduca se mai vorbesce si de Cogalniceanu. In totu casulu inse schimbarea va remané numai intre persóne, ér' nu si in principia.

M. Sa Domnitorulu, dupa cum marturisescu chiar si diurnalele Franciei, a fostu primitu in tota calatori'a, ce o facu prin Moldov'a, cu caldura mare, renoindu simtiurile si alipirea poporulu catra unu atare parente cu durere si devotatu pentru tíera si pentru fericirea romaniloru. Nu scimu va fi adeveratu, ce scrie „Fremdenblatt“ din Vien'a, cumca Domnitorulu s'ar fi exprimat in Moldov'a, ca are intentiunea a invitá pe fostii principi: Stirbei, Bibescu, Sturdza si Cuza la Bucuresci, cá se se consulte cu ei, in ce chipu ar' puté da Romaniei unu regimu bunu cu strictetia de ordine, si rezultatulu acestei consultari va fi apoi normativulu regimulu si déca neci atunci nu si va poté castigá multiamirea poporulu romanu, atunci vré a depune coron'a in manile poporulu. Asta scie din urma trebue se fia o fictiune, fiinduca neci o partita nu se afla in Romani'a, care se nu fia insufletita de oredinti'a si alipirea catra dinastia Domnitorulu, a carei stabilitate o dorescu cu totii afara de strainii cei ce se afla in soldulu inimiciloru tieiri si se incérea a face discordine si a acitiá dusmanii intre poporu, pentrucá Romani'a se nu se póta consolidá si intai pana atunci, pana candu le va veni loru la scotéla a'si jucá caii pe siesurile Romaniei in-

figundu pumnariulu in viéti'a natiunei romane, explotandui astfelu nestabilitatea si nesolidari tatea barbatiloru ei in favórea planuriloru loru, celoru machiavelistice. Asié au facutu oligarchii si pe aiurea, pana candu nu si au trasu ér' totu jarulu la ol'a loru. Viderint consules! —

In afara cestiunea Schleswigulu si a Romei sunt cestiunile cele mai ardiétoe, fiindca Dani'a nu vré se faca neci o concesione Prusiei si Franci'a o luá in protectiune tramitendu o nota respectiva la Berlinu. Se crede, ca in acésta cauza se va tiené o nóua conferintia a puteriloru in Londonu. Ér' cestiunea Romei incepe a cresce preste capulu regimulu Florentinu, fiinduca garibaldistii uniti cu mazzinistii si au inceputu actiunea inoatu regimulu se aflá silitu a concentra la marginile teritoriulu papalu ostasi si marinari spre a popri vreo insurrectiune eventuala. —

In caus'a Orientulu a midilocitu Fuad-Pasia in Parisu si Londonu o intelegere, cu care s'a invoitu si Austri'a, ér' Itali'a inoa e gata a intrá in acelu arangementu.

Va se dica, ca Rusi'a e eschisa dela acésta cointelegere, dar' torentele nordicu mai ca 'si va face locu cu impetuositate prin arangementulu acesta. —

Acte in obiectulu mortii imp. Maccsimilianu. Br. Magnus, solulu prusianu din statele unite, facuse in 10 Iuniu in numele celoru mai multi suverani si Europei, urmatoriulu protestu: **Catra Es.** s'a Sennor Sebastiano Lerdo de Tejada.

Sosindu adi in Queretaro afu, ca prinsii condemnati in 14 au suferitu in dumineca trecuta o morte in adeveru morala. Ver cine va considerá lucrulu asia, pentrucá dupace se tienea pregatiti pe deplinu la mórte, in diu'a aceea asteptara o óra intréga, cá se fia dusi la loculu dejustitarii, candu deodata sosi mandatu telegraficu pentru amanarea esecutarii sentintiei. Moralitatea secululu nostru e cu multu mai umana, de catu cá se se concéda, cá dupace au suferitu infrieosiat'a acést'a lupta de mórte se mai fia ér' dusi si intralta di pentru a 2a óra la mórte. In numele omenimii si alu onórei te conjuru, cá se dai mandatu a li-se cruciá viéti'a. Repetiescu inoa odata, ca sum incredintiatu, cumca Mai. S'a regele Prusiei, Domnulu meu si tóte capetele incoronate ale Europei, cari sunt legati cu legaturi de sange cu principele prisonieru, fratele lui imp. Austriei, véra s'a regin'a Angliei, cumnatulu seu regele Belgiei si alte rudeni ale s'ale precum si regin'a Spaniei si regele Italiei si regele Svediei, voru d'a Es. s'ale dlui Senor De Benitto Juarez tóte garantii posibile, cumca neci unulu dintre prinsii si voru mai pune petiorulu pe pamentulu mexicanu.

A. V. Magnus.

Resolutiunua i fú: San Luis de Potosi 18 Iuniu 10 óre 10 min. sér'a. Lui Br. A. K. Magnus in Queretaro:

„Mi pare reu, ca cá responsu la telegramulu tramisu de eri trebue se ti spunu, ca dupa cum ti am spusu alaltaeri, presiedintele republicei nu e de parere, ca ar' fi ou putintia a dá pardonu lui Maccsimilianu de Habsburg si acést'a din marea consideratiune a dreptatii si pentru necesitatea de a asecurá pe viitoru pacea republicei. Sum cu deosebita consideratiune Dle Baronu servu plecatu

Lerdo de Tejada.

Dupa esecutarea condamnatiloru in 19 Iuniu guvernatoarele din Metamoros dede mandatu a se trage clopotele si a se aruncá rachete de bucuria pentru acést'a osindire si in cetatea Meosicu tramise Juarez unu biletu de gratulatiune. — Intre hartii imp. Maccs, se aflá unu testamentu, in care denumiea in casu de mórte regenti pentru imperiu pe Teodosio Lanes, Jose Maria la Mutea si Marquez In 20 Iuniu capitulá si captal'a Meosicu. Se crede, ca se va da afara cadavrulu imp. Maccsu.

Scirile mai próspete suna, ca Juarez voiesce a predá corpulu lui Maccsimilianu si oa admiralulu austriacu Tegethoff a plecatu spre alu aduce. —

Literatnra. „Archivu pentru filologia si istoria“ Nro VI. Acestu

numeru cuprinde in sine: „forme antice romanesce in propusetiuni, in adverbii si in conjunctiuni“; „Colomna Traiana: Historia utriusque belli dacici“, table cerate (XI); „Correspondentie vechie si nóue“; si „Notitie diverse“. Se mai adaugu la elenchulu scripteloru din numarul precedentu unele publicate inainte de 1848, intre cari se afla din an. 1833 una poema bucolica 80 esita in Aiudu.

1834 psaltire cu litere latine tradusa din ebreesco de repositulu prepositu oapitalaru **Theodoru Popu**, revediuata de editorulu „Archivulu“ Blassiu in 80 si alte scripte.

Nr. VII va aparé in 10 Augustu a. o. Importantia celoru cuprinse in Nr. aost'a o póte judecá numai celu ce'lu va ceti faoundu si studiu din elu. —

In Romani'a in Galatiu a mai esitu la lumina unu diurnalu „Plebeulu“ in loculu fóstei fóie „Pres'a“. Pana acum esí numai Nr. I fara programu. E inse anunciata, ca va esí odata pe septemana, dumineca, cu pretiulu pentru strainatate pe 3 luni 10 sfanti. Gerantu d. I. Florescu.

„Originea“, diurnu literariu, scientificu si relegiosu, ese dumineca cu pretiu 28 lei pe 3 luni, suptu redactiunea d. George Pavloff. Ése in Iasi, de unde este datatu 1-ulu art. cu care ese in publicu, si care svatuiesce pe scriitori, cá se nu amestece politica in literatura. Ne luamu voia si noi a consiliá pe d. Pavloff, cá in continuarea art. lui se mai adaugu, ca fiindu pana aeri literatur'a nóstra mang parte relegiosa ne amortise ou totulu simtiulu natiunali; de aceea se, consilieze cá romanii in politica neoideom se nu amestece si relegiunea, ca atunci ne vomu perde natiunea din caus'a relegionaria, se consilieze, cá romanii se nu confundende nationalitatea cu religiunea cum ai confundá d. e. in literatur'a elementara terminatiunile avnic, viç, koff, avloff in locu de anu, escu, une; deci se consilieze, cá romanii se si faca si o literaturu deosebita de economia politica, si orce voru serie se scrie pentru a nutri si inaltia spiritulu natiunali romanu. —

„Adeverulu“, diurnalu politicu. Ese la lumina in Craiova sub responsabilitatea dlui Dem. Bankov. Abonamentulu pe 3 luni inlaintu 20 lei. „Adeverulu“ e trasu inaintea curtii de jurati pentru descoperirile adeverulu in caus'a judecatii partinitórie alui Liebrecht. D. Emanuele Chinezu serie desu in acestu diurnalu in sensulu adeverulu. —

Literatur'a dramatica, „Resvanu Voda“, drama istorica in 5 acte in versu de B. P. Hajden, a esitu acum si in editiunea a 2-a. Cá drama natiunala in versu, se considera de adeveratu tesauru adausu la literatur'a romana. Se afla in librariile Socec et Comp. si Georgiu Ioanid. Pretiulu 4 sfanti. (?)

„Dacia“. Revolutiunile dela 1848, 1859, 1866 de Dem. M. Preda, brosiura mica procurabila cu 1/2 sfantiu

Bele arte. Desteptarea Romaniei va esí intr'unu tablou lucratu de d. G. M. Tatarosu, care se va litografá in stabilimentele din Parisu. Se abonéza ou pretiulu de 1 galbenu.

Localitatea de bolta „la Romana“ in Scheiu in Prundu sub Nr. 1390, precum si bolta la „Pipa mare“ din uliti'a Farcóei in cas'a d. Kenyeres sub Nr. 1390, — unde este si traficu de tabacu si sare, — sunt de inchiriata pe 3 ani. Deslucire va dá negutiatorulu Ioane I. Petricu din bolta din urma. 1—3 g.

Cursurile la bursa in 29. Iuliu 1867 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	6 fl. 7 cr. v.
Augsburg	—	—	124 „ 50 „
London	—	—	127 „ 40 „
Imprumutulu nationalu	—	—	57 „ — „
Obligatiile metalice vechi de 5 %	—	—	59 „ 50 „
Actiile bancului	—	—	699 „ — „
„ „ creditulu	—	—	179 „ 40 „

Obligatiile transilvane ale desarcinarii pamentulu in 27. Iuliu 1867:

Bani 65 — — Marfa 66 — —.